

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ ФИЛОСОФИЯ
ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ ФИЛОСОФИЯ КАФЕДРАСЫ

Post33 Постмодернизм *ПӘНІ БОЙЫНША*
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

5 ECTS

6B02201 Философия

Құрастырған: философия ғылымдарының докторы Б.М. Аташ

Пән бойынша ОӘК Философия және саясаттану факультетінің Ғылыми кеңесінде БЕКІТІЛГЕН. №12 хаттама, 26.06.2023 Философия кафедрасының 16.06.2023 мәжілісінде қарастырылып, ұсынылған. №41 хаттама.

Алматы, 2023

Постмодернизм пәні бойынша оқу-
әдістемелік кешен
Құрастырған: философия ғылымдарының
докторы
Б.М. Аташ
2023-2024 оқу жылы

Post3309 Постмодернизм ПӘНІ
БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Емтиханға ұсынылатын оқу тақырыптары мен мазмұны: Постмодернизмнің философияның негізгі категорияларына анықтама беру; Постмодернизмнің философияның тарихи дамуындағы маңызды кезеңдерді сипаттау; Маңызды Постмодернизм философиялық теориялардың негізгі ережелерін атап көрсету; Постмодернизмнің философияның негізгі мәселелерін сипаттау; Постмодернизмді танып-білудің негізгі ғылыми және философиялық әдістерін анықтау; Арнайы әдебиеттерден алынған түсініктемелерге негізделген философиялық мәтіндердің мазмұнын ашып көрсету; философиялық емес формалардың философиялық мазмұнын ашу; табиғат пен қоғам туралы философиялық тұжырымдамаларды сыни тұрғыдан талдау және бағалау.

Оқу нәтижелері: мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның қағидаларын салыстыру; дін философиясының мәселелерін бағалауда философиялық талдау әдістемесін қолдану; дүниетаным мен әр түрлі көзқарастарды толықтыру және дамыту; идеалдарды, құндылықтарды, нормаларды түсінуге арналған философиялық және дүниетанымдық көзқарастардың нұсқаларын сыни тұрғыдан бағалау; Постмодернизмнің жағдайларға қатысты өз моральдық көзқарасты анықтау; Постмодернизмнің философия, этика және философиялық антропологияның өзекті мәселелері бойынша өз көзқарасыңызды дәлелдеу; тұтас Постмодернизм философиялық дискурстың зерттеу мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау: Философиялық мәселелерді талдауға қажетті материалды өз бетінше таңдау және жүзеге асыру; пәнаралық білімді зерттеу тақырыбы аясында біріктіру.

Емтихан кестеде белгіленген уақытта басталады. Студент емтихан тапсыру барысында: кешікпей келу, жұмысын уақытылы тапсыру, шпаргалка қарау т.б. университетте жалпы қабылданған емтихан талаптарын қатаң сақтауы тиіс. Олар бұзылған жағдайда студентке «F» бағасы қойылады.

Емтихан формасы: Қорытынды емтихан оффлайн жазбаша түрде өткізіледі. Өртүрлі жағдайларға байланысты емтихан формасы өзгерген жағдайда қосымша хабарланады.

Емтиханды бағалау: Емтихан бойынша ең толық (max) балл – 100 балл. Баға қойылу мерзімі – 48 сағат.

Қорытынды емтиханға дайындалу үшін ұсынылатын тақырыптар тізімі және олардың қысқаша мазмұны

№1-2 Тақырып. Постмодернизм философиясы және оның қалыптасуының алғышарттары .Позитивизм мен постпозитивизм бағыттары. Интуитивизм мен иррационализм. Жаңа солшылдар мен құндылықтардың ауысуы. Структурализм мен постструктурализмнің постмодернизмге ықпалы. Аналитикалық философия мен тіл философиясының дамуы

3 Тақырып. Постмодернистік мәдениет және оның өнердегі көріністері. Модернизм және оның өнер мен мәдениеттегі көріністері. Әдебиеттегі постмодернизм және тілдік құбылулар. Постмодернистік мәдениет – постмодернистік философияның алғышарты ретінде. Философиядағы дәстүрлі константтылық. Релятивизм қағидасы және постмодернистік ұстаным

4 Тақырып. Постмодерн ұғымы мен оның даму тарихы. «Постмодерн» ұғымы мен құбылысының қалыптасуы. Постмодернизмнің даму тарихы мен негізгі ерекшеліктері. Постмодернизм және бүгінгі заман мәдениет

5 Тақырып. Постмодерн деконструкция жобасы ретінде. Дерриданың шығармашылық бастаулары. Деконструкция және мәтін. Логоцентризм, ацентризм, логомахия, логотамия. Хаттар.

6 Тақырып. Ж.Делез мен Гваттари постмодернизмі. Ж. Делез және «антиэдип. Гваттаридің номадологиясы. Заманауи капитализм.

7 Тақырып. Грамматология және лингвистика. Грамматология және жазу мен ғылым. Этноцентризм мен тұрмыс. Логос дәуірі мен контекст. Деконструкция.

8 Тақырып. Грамматология және мәтіннің астары. Аристотель логикасы мен логикалық құрылымдар. Дауыс және феномен. Фоноцентризм. Қатысу және болмыс. Хаосмос. Онто-тео-телео-фалло-фоно-логоцентризм, Постметафизикалық ойлау, Бинаризм, Хора, «Субъектінің өлімі», Антипсихологизм,

9 Тақырып. XX ғасыр соңындағы постмодернистік ұстанымның қоғамның рухани-элеуметтік өміріне ықпалы. Ж.-Ф.-Лиотар мен Ж. Бодриардың мәдени-философиялық ой барысы. Ф. Джеймисонның ұстанымдар

10 Тақырып. Постмодерн философиясының негізгі өкілдері. Р. Барт пен М. Фуконың постмодерндік көзқарастары. Білім археологиясы. Ж. Делёза «Айырмашылық пен қайталау» және «Мағына логикасы». Ж. Делез бен Ж. Дерриданың негізгі идеялары. Ж.-Ф.-Лиотар мен Ж. Бодриардың мәдени-философиялық ой барысы. Симулякрлар. Тұтыну қоғамы. Гипершындық пен гиперсыншылық. Гипертүсіну.

- 11 Тақырып. Постмодернизм мен метафизиканың жаңа мәселерінің туындауы. Модернизм: капитализм, перспективизм, техника философиясы. Постмодернизм идеяларындағы метафизикалық мәселелердің қойылысы. XX ғасырдағы постмодернизмдегі «эпистемология» мен «гносеология»
- 12 Тақырып. Постмодернизм қоғамның өзекті мәселелері хақында. Ақпараттық қоғам дамуындағы постмодернистік көзқарастардың дамуы. Постмодерннің әлеуметтік кеңістігі мен әлеуметтік уақыты. Уақыт пен кеңістік туралы пайымдаулардың шектелуі. Постмодернистік әлеуметтану.
- 13 Тақырып. Постмодернизм мен жаһандану мәселелері. М. Фуконың философиялық пайымдаулары. Ж. Лаканның көзқарастары.. Постмодернизм мен постиндустриалдық қоғам. Постмодернизм мен ақпараттық қоғам. Постмодернизм мен XXI ғасыр қоғамы
- 14 Тақырып. Постмодернизмдегі білім мен ғылыми таным мәселелері. Р. Рортидің көзқарастары. Постмодернизмдегі білімнің құндылығы мен құнсыздығы. Ғылыми танымның жаңа парадигмалары және постмодернистік тоқтамдар. Ғылыми танымдағы әдіснамалық бағдарлардың құнсыздануы мен перспективасы
- 15 Тақырып. Постмодернизм және XXI ғасыр мәдениеті. Постмодернизмдегі музыка. Постмодернизм мен бұқаралық мәдениеттің XXI ғасырдағы арақатынасы. Постмодернизм мен ойлау мәдениетінің маңызды тұстары. Постметафизикалық ойлау. Жесттер. Метамодернизм мәселелері

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: Экзистенциализм. Форма: Оффлайн, Жазбаша Платформа: Univer

№	Критерий	Балл	ДЕСКРИПТОРЛ АР			
			«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»
			90-100 %	70-89%	50-69%	25-49%

1 сұрақ	1 критерий	Емтихан сұрақтарына толық жауап беру, қойылып отырған сұрақтар бойынша жан-жақты білім көрсету, түпнұсқаларды жан-жақты қолдану	Сұрақтарға толық жауап беру, бірақ түпнұсқаларды қолдануда аздаған кемшіліктердің болуы	Емтихан сұрақтарына жауаптардың жалпылай баяндалуы, стилистикалық және грамматикалық қателіктердің болуы	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалған, сұрақтарға жауаптар толық емес, сонымен қатар, емтихан ережелерін бұзылуы	Қойылған сұрақтарға жауаптардың болмауы, пән бойынша білімін көрсете алмауы, сонымен қатар, емтихан ережелерін бұзылуы
	2 критерий	Әрбір қорытынды мен мәлімдемені ғылыми ережелерге сүйене отырып егжей-тегжейлі дәлелдеу, логикалық	Тұжырымдамалық материалды, ғылыми ережелерді пайдалануда 3-4	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы	Жауаптарда ғылыми ережелер мен тұжырымдардың болмауы	Ғылыми ережелер мен тұжырымдардың

		түрде құрастыру және мысалдармен растау	дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдарда кішігірім қателіктерге жол беру	туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз		баяндау логикасының мүлдем болмауы
2 сұрақ	1 критерий	Сұрақтардың мазмұнын толықашу, курстың практикалық мәселелерін дұрыс талдау	Сұрақтарға жауап беруде, курстың практикалық мәселелерін талдауда аздаған қателіктердің болуы	Сұрақтардың мазмұнының үстүртін ашылуы, практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлдіктің болмауы	Қойылған сұрақтардың мазмұны мен практикалық маңызының ашылмауы	Сұрақтардың мазмұнымен курстың практикалық маңызының мүлдем талданбауы
	2 критерий	Түпнұсқаларды және философиялық категориалдық аппаратты қолдана отырып, материалды айқын да түсінікті баяндау	Түпнұсқалар мен философиялық категориалдық аппараттың жеткіліксіз қамтылуы	Жауаптарда түпнұсқаларды, философиялық категориалдық аппаратты нақты қолданбау	Түпнұсқалар, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер, философиялық категориалдық аппарат нашар пайдаланылған	Ешқандай түпнұсқаның, талдау материалдары мен құралдарының қолданылмауы
3 сұрақ	1 критерий	Сұрақтар бойынша өзіндік көзқарасын анық жеткізу, ғылыми сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау	Өзіндік пікірдің жеткілікті айқын болмауы, ғылыми тіл нормаларын сақтауда кемшіліктердің болуы	Қойылған сұрақтар бойынша өзіндік көзқарасын нақты жеткізе білмеу	Сұрақтар бойынша өзіндік көзқарасты дәлелдей алмау, ғылыми тілді қолданбау	Сұрақтар бойынша өзіндік көзқарастың болмауы, ғылыми философиялық аппаратты мүлдем қолданбау
	2 критерий	Мәселені талдау дағдысын көрсете білуде аздаған кемшіліктердің болуы	Мәселені талдау дағдысын көрсете білуде кішігірім кемшіліктердің болуы	Қарастырылып отырған мәселелерді үстіртін талдау	Сұрақтарды талдау дағдысының мүлдем болмауы	Тапсырманы орындамау, емтихан ережелерін бұзу

Қорытынды бағаны есептеу формуласы:

Қорытынды баға (ҚБ) = (% 1+% 2+% 3+% 4+% 5+% 6 т.б.) / К, мұнда % – критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі, К – критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды баллды есептеу мысалы

№	Балл	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық »	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1.	1 Критерий	100				

2.	2 Критерий		75			
3.	3 Критерий			60		
4.	4 Критерий				45	
5.	5 Критерий	100				
6.	6 Критерий				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	200+ 75 + 60 + 94 = 429 429 / 6 критерийлер = 71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызға сүйене отырып, біз бағаны бағалау шкаласымен салыстыра аламыз.

72 балл 70 балдан 89 балға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «Жақсы» санатына сәйкес келеді.

Осылайша, осы есептеуде жоба дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ге ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес «Жақсы», 72 балға бағаланатын болады.

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДАЛУ ҮШІН ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Рассел Бертран. Батыс философиясының тарихы – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2020. – 896 бет.
2. Мырзалы С. Философия. А., 2022
3. Абишев, К..Философия.- Алматы, 2000
4. Философиялық сөздік. А., 1996ж.
5. Энтони Кенни. Батыс философиясының жаңа тарихы, 4-том, Қазіргі заман философиясы. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019 жыл – 420 бет.

Қосымша:

Нуржанов Б. Модерн. Постмодерн. Культура., А., 2004
Постмодерн философиясы. Әлемдік философиялық мұра. – Алматы, 2007.
Фуко М. Археология знания. – М., 2004
Фуко М. Слова и вещи: археология гуманитарных наук. – СПб., 2008
Фуко М. Что такое автор? – М., 2006
Бодрийяр Ж. Симулякры и симуляции. – М., 2015
Бодрийяр Ж. К критике политической экономии знака. – М., 2010
Делёз Ж. Логика смысла. – М., 2002
Делёз Ж., Гваттари Ф. Что такое философия? – СПб., 2000
Делёз Ж. Введение: Ризома. – М., 2010
Деррида Ж. Позиции. – М., 2007
Деррида Ж. Голос и феномен. – СПб, 2013
Лиотар Ж.-Ф. Состояние постмодерна. – СПб., 2014

Интернет ресурстер:

–Библиотека сайта philosophy.ru: <http://www.philosophy.ru/>
–Библиотека философского факультета МГУ: <http://philos.msu.ru/>
«Открытый университет Казахстана» - <https://openu.kz>